

การศึกษาการปฏิบัติงานของศึกษาธิการอำเภอ เชตุการศึกษา ๗

นายทรงพล ลิโนมาสิทธิ์

วิทยานิพนธ์นี้เป็นส่วนหนึ่งของการศึกษาตามหลักสูตรปริญญาครุศาสตรมหาบัณฑิต
ภาควิชาบริหารการศึกษา
จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย
บัณฑิตวิทยาลัย จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย
พ.ศ. ๒๕๓๖

ISBN 974-582-621-9

ลิขสิทธิ์ของบัณฑิตวิทยาลัย จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย

019321
๑๙๘๘๘๘๘๘๘

A STUDY OF PERFORMANCE OF DISTRICT EDUCATION OFFICERS,
EDUCATIONAL REGION SEVEN

Mr. Songpol Limopasit

ศูนย์วิทยทรัพยากร จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย

A Thesis Submitted in Partial Fulfillment of the Requirement

for the Degree of Master Education

Department of Educational Administration

Graduate School

Chulalongkorn University

1993

ISBN 974-582-621-9

หัวข้อวิทยานิพนธ์ การศึกษาการปฏิบัติงานของศึกษาธิการอำเภอ เชคการศึกษา 7
โดย นายทรงพล ลิโนมาสิทธิ์
ภาควิชา บริหารการศึกษา
อาจารย์ที่ปรึกษา ผู้ช่วยศาสตราจารย์ ดร.ณัฐนิภา คุปรักน

บัณฑิตวิทยาลัย จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย อนุมัติให้นับวิทยานิพนธ์ฉบับนี้เป็นส่วนหนึ่ง
ของการศึกษาตามหลักสูตรปริญญามหาบัณฑิต

..... คณบดีบัณฑิตวิทยาลัย

(ศาสตราจารย์ ดร.ถาวร วัชราภัย)

คณะกรรมการสอบวิทยานิพนธ์

..... ประธานกรรมการ
(ผู้ช่วยศาสตราจารย์ ดร.สนวนจิตร สุคนธรัพย์)

..... อาจารย์ที่ปรึกษา
(ผู้ช่วยศาสตราจารย์ ดร.ณัฐนิภา คุปรักน)

..... กรรมการ
(รองศาสตราจารย์ ดร.อุทัย บุญประเสริฐ)

พิมพ์ด้นฉบับนักค้ายอวิทยานิพนธ์ภายในกรอบสีเขียวเพียงแผ่นเดียว

ทรงพล ลิโนกาลีธ์ : การศึกษาการปฏิบัติงานของศึกษาธิการอำเภอ เช็คการศึกษา ๗
(A STUDY OF PERFORMANCE OF DISTRICT EDUCATION OFFICERS, EDUCATIONAL
REGION SEVEN) อ.ที่ปรึกษา : พส.คร.ผู้รู้นิภา คุปรัตน์, ๓๐๕ หน้า.
ISBN 974-582-621-9

การวิจัยครั้งนี้มีจุดมุ่งหมายเพื่อศึกษาการปฏิบัติงานและปัญหาการปฏิบัติงานของศึกษาธิการอำเภอ เช็คการศึกษา ๗ ประจำการในการวิจัยที่ตอบแบบสอบถามได้แก่ ศึกษาธิการอำเภอ ๗๓ คน ผู้ช่วยศึกษาธิการอำเภอ ๗๓ คน จากสำนักงานศึกษาธิการอำเภอ เช็คการศึกษา ๗ จำนวน ๗๓ สำนักงาน แบบสอบถามแบ่งออกเป็น ๒ ประเด็นตามงานของศึกษาธิการอำเภอ ได้แก่
๑) งานบริหารทั่วไป และ ๒) งานวิชาการและกิจกรรมการศึกษา และให้มีการศึกษาเอกสาร
จากแบบศึกษาเอกสาร

ผลการวิจัยพบว่า ศึกษาธิการอำเภอส่วนใหญ่ปฏิบัติงานทั้ง ๒ ด้านคือ งานบริหารทั่วไป และงานวิชาการและกิจกรรมการศึกษา โดยเน้น การคุ้ยแลก寒暄 การรับส่งหนังสือราชการ การเบิกจ่ายและการลงบัญชี การควบคุม การคุ้ยแลรักษาและการใช้วัสดุครุภัณฑ์สำนักงาน การคำเนิน งานข้อมูล สอดคล้องและสารสนเทศ การติดตามและประเมินผลงานทางการศึกษา การท่าสนาและการวัดนิยธรรม การจัดการเกี่ยวกับงานลูกเสือ และงานพัฒนาชุมชน ส่วนปัญหาในการปฏิบัติงานของศึกษาธิการอำเภอคือ การขาดแคลนบุคลากร การได้รับงบประมาณที่ไม่เพียงพอ การขาดโอกาสในการประชุมและสัมมนาทางวิชาการ

ศูนย์วิทยทรัพยากร จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย

ภาควิชา ..... บริหารการศึกษา
สาขาวิชา ..... บริหารการศึกษา
ปีการศึกษา ๒๕๓๕

ลายมือชื่อนิสิต .....
ลายมือชื่ออาจารย์ที่ปรึกษา ..... J.W.M.
ลายมือชื่ออาจารย์ที่ปรึกษาร่วม ..... -

C 142214 : MAJOR EDUCATIONAL ADMINISTRATION
KEY WORD: PERFORMANCE/DISTRICT EDUCATION OFFICERS/EDUCATIONAL REGION SEVEN

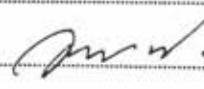
SONGPOL LIMOPASIT : A STUDY OF PERFORMANCE OF DISTRIC EDUCATION OFFICERS, EDUCATIONAL REGION SEVEN. THESIS ADVISOR : ASST.PROF. NATNIPA COOPARAT, Ph.D. 305 PP. ISBN 974-582-621-9

The purpose of this study was to explore the current situation and problems of the work performance of district education officers in educational region seven. The study population consisted of 73 district education officers and 73 assistance district education officers who were answered the questionnaire from all the 73 district education offices. The questionnaire form used in this study was divided according to the 2 task areas, namely, 1) general administration, and 2) academic affairs and educational activities. The form for documental analysis also used in this study.

The results of the study indicated that the respondents agreed in rating the work performance of district education officers for general administration and academic affairs and educational activities. The work performance were focused on business management; preparing and administering the budget; controlling, maintaining, and utilizing office supplier; data collection, managing educational, statistics, and information; follow-up and evaluation of work performance in education, religion, and culture; managing of boy scout; and rural development. The problems of the work performance that needed to be improved included the following : lack of personnel; low budget; lack of opportunity to participate in conference, and siminar.

ศูนย์วิทยทรัพยากร จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย

ภาควิชา บริหารการศึกษา
สาขาวิชา บริหารการศึกษา
ปีการศึกษา 2535

ลายมือชื่อนิสิต
ลายมือชื่ออาจารย์ที่ปรึกษา
ลายมือชื่ออาจารย์ที่ปรึกษาร่วม -

กิจกรรมประจำ

การวิจัยครั้งนี้สำเร็จลุล่วงตามวัตถุประสงค์ได้ด้วยความกรุณาและเอื้ออาทร
เป็นพิเศษจาก ผู้ช่วยศาสตราจารย์ ดร.มัธุรินทร์ คุปรัตน์ อาจารย์ที่ปรึกษาและควบคุม^{*}
การวิจัย และให้คำปรึกษา แนะนำ แก้ไขข้อบกพร่องต่าง ๆ ตั้งแต่เริ่มแรกจนกระทั่ง[†]
สำเร็จ และได้รับความกรุณาในการตรวจสอบให้ข้อเสนอแนะและความคิดเห็นจากผู้ทรง
คุณวุฒิ ได้แก่ รองศาสตราจารย์ ดร.อมรชัย ตันติเมธ รองศาสตราจารย์ นพพงษ์
บุญจิตรคุลย์ นายธารง ออมโร นายประสาณ สาระทัน นายอนันต์ มังน้อย นาย
ภัรรงค์ อุไรศาสตร์คำรง สําหารับ คุณวลัยรัตน์ เกรือทอง ไก่กรูดจำพิมพ์
ตรวจสอบความถูกต้อง โดยเฉพาะอย่างยิ่ง คุณมาลี ลิโนกาสิทธิ์ คุณปาริจัตร และคุณ
อาณัตพล ลิโนกาสิทธิ์ บุคคลผู้เป็นกำลังใจอันสำคัญยิ่งสำหรับผู้วิจัย หัวหน้าผู้วิจัยรู้สึกชื่นชึ้ง[‡]
ในความกรุณาและขอขอบพระคุณผู้ที่กล่าววานามช้างศันไว ณ โอกาสนี้

ทรงพล ลิโนกาสิทธิ์

ศูนย์วิทยทรัพยากร
จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย

สารบัญ

	หน้า
บทคัดย่อภาษาไทย	๔
บทคัดย่อภาษาอังกฤษ	๕
กิตติกรรมประกาศ	๖
สารบัญตาราง	๗
สารบัญแผนภูมิ	๘
บทที่	
1 บทนำ	1
ความเป็นมาและความสำคัญของปัญหา	1
วัตถุประสงค์ของการวิจัย	9
ขอบเขตของการวิจัย	9
ประโยชน์ของการวิจัย	9
คำนิยามที่ใช้ในการวิจัย	10
วิธีดำเนินการวิจัย	11
การรายงานผลการวิจัย	13
2 เอกสารและงานวิจัยที่เกี่ยวข้อง	15
ความเป็นมาของคำแทนนงศ์กิษาธิการอาเงอ	15
หน้าที่ความรับผิดชอบของศึกษาธิการอาเงอ	17
โครงสร้างการบริหารงานของสำนักงานศึกษาธิการอาเงอ	23
แนวคิดเกี่ยวกับการปฏิบัติงานของศึกษาธิการอาเงอ	30
งานธุรการ การเงินและพัสดุ	31
การวางแผนการศึกษา	32
การพัฒนาหลักสูตร	37
การติดตามและประเมินผล	38

สารบัญ (ต่อ)

บทที่		หน้า
	การประสานงาน	41
	มนุษยสัมพันธ์	44
	งานวิจัยที่เกี่ยวข้อง	46
3	วิธีดำเนินการวิจัย	52
	วัตถุประสงค์ของการวิจัย	52
	ประชากรที่ใช้ในการวิจัย	52
	เครื่องมือที่ใช้ในการวิจัย	54
	การสร้างเครื่องมือการวิจัย	55
	การเก็บรวบรวมข้อมูล	56
	การวิเคราะห์ข้อมูล	58
4	ผลการวิเคราะห์ข้อมูล	59
	ตอนที่ 1 : ผลการวิเคราะห์ข้อมูลเกี่ยวกับสถานภาพของผู้ตอบ แบบสอบถาม	59
	ตอนที่ 2 : ผลการวิเคราะห์ข้อมูลเกี่ยวกับการปฏิบัติงานของ ผู้ตอบแบบสอบถาม	65
	ตอนที่ 3 : ผลการวิเคราะห์ข้อมูลเกี่ยวกับปัญหาในการปฏิบัติ งานของผู้ตอบแบบสอบถาม	176
	ผลการวิเคราะห์ข้อมูลเกี่ยวกับการศึกษาเอกสาร	219
5	สรุปผลการวิจัย	225
	วัตถุประสงค์ของการวิจัย	225
	วิธีดำเนินการวิจัย	225
	สรุปผลการวิจัย	226

สารบัญ (ต่อ)

บทที่	หน้า
อภิปรายผล	234
ข้อเสนอแนะ	242
ข้อเสนอแนะสำหรับทีกษาธิการอว่าເගອ	242
ข้อเสนอแนะสำหรับการวิจัยในอนาคต	242
รายการอ้างอิง	243
ภาคผนวก	248
ประวัติผู้เขียน	294

**ศูนย์วิทยทรัพยากร
จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย**

สารบัญตาราง

ตารางที่	หน้า
1 จำนวนประชากรที่ใช้ในการวิจัย จำแนกตามจังหวัด	53
2 จำนวนอ้าเกอที่ใช้ในการศึกษาเอกสาร จำแนกตามขนาดอ้าเกอ/จังหวัด	54
3 จำนวนแบบสอบถามที่ส่งไปและได้รับคืน จำแนกตามจังหวัด	57
4 สถานภาพของผู้ตอบแบบสอบถาม	60
5 การปฏิบัติงานด้านธุรการของศึกษาธิการอ้าเกอ เช็คการศึกษา 7	65
6 การปฏิบัติงานด้านการเงิน บัญชีและหัสสกุลของศึกษาธิการอ้าเกอ เช็คการศึกษา 7	96
7 การปฏิบัติงานด้านวิชาการของศึกษาธิการอ้าเกอ เช็คการศึกษา 7	104
8 การปฏิบัติงานด้านการคิดความและประเมินผลของศึกษาธิการอ้าเกอ เช็คการศึกษา 7	118
9 การปฏิบัติงานด้านกิจกรรมการศึกษาของศึกษาธิการอ้าเกอ เช็คการศึกษา 7 ..	133
10 การปฏิบัติงานด้านกิจการพิเศษของศึกษาธิการอ้าเกอ เช็คการศึกษา 7	155
11 ปัญหาในการปฏิบัติงานบริหารทั่วไปของศึกษาธิการอ้าเกอ เช็คการศึกษา 7 ...	176
12 ปัญหาในการปฏิบัติงานวิชาการและกิจกรรมการศึกษาของศึกษาธิการอ้าเกอ เช็คการศึกษา 7	192
13 จำนวนอ้าเกอที่ได้จัดให้มีเอกสารการปฏิบัติงาน	219
14 จำนวนโครงการในแผนพัฒนาการศึกษา การศึกษา และการวัฒนธรรม ระยะที่ 7 (พ.ศ.2535-2539)	220
15 จำนวนโครงการในแผนปฏิบัติการประจำปี 2534/โครงการปฏิบัติงาน	221
16 จำนวนอ้าเกอที่กำกับแผนปฏิบัติงานประจำปี	222
17 การคำนวณการจัดทำบันทึกการประชุมต่าง ๆ	223
18 การคำนวณการจัดทำคำสั่งต่าง ๆ	224

สารบัญแผนภูมิ

แผนภูมิที่

หน้า

1	โครงการสร้างการบริหารงานของสำนักงานศึกษาธิการอำเภอ/กิ่งอำเภอ	24
2	การปฏิบัติงานของสำนักงานศึกษาธิการอำเภอตามบทบาทสูงย์ ๓ สูงย์	25
3	การแบ่งงานของสำนักงานศึกษาธิการอำเภอ/กิ่งอำเภอ	26
4	ขั้นตอนการวางแผน	35

**ศูนย์วิทยทรัพยากร
จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย**